

világon mindenütt, úgy itt is lehetnek különböző természetű emberek, — én is esmerek olyat, a ki senkit sem áthat sem fel, sem lefelé, sőt talán még maga magát is gyűlöli. „Egy székely“ ur ilyenről kaphatta sok lyuku sipját, a min nem is kételkedhetem, s bizony-bizony mondom, hogy szörnyen fel van ültetve.

De meg is illeti az a hely, — hiszen csak magasból, még pedig ily szerű magasból lehet így beszélni: „Ébredjenek uraim, a nap rég feljött már!“ Koránt sem állítjuk, hogy a czélt elér-tük volna, és hogy már tökéletesek volnánk, sőt tudjuk mi azt jól, hogy még sok a tenni való s e végből az utasítást, figyelmeztetést is szívesen elfogadjuk, ha jó lélekből, jó indulatból ered az, de ön erre — már levelében tett alaptalan vádjaival is igazolta, hogy — igényt nem tarthat, bárha napját oly régen feljöttnek állítja is. S mivel oly végtelen elől képzelet magát tőlünk, hogy már talán túl is van azon a ponton, a mire mindnyájan törekszünk: hát én sem kísérem tovább. Nyargaljon kénye-kedve szerint vesszőparipáján; — csakis azt ajánlom — ha alulról felfelé lehet ajánlatot tenni — hogy paripáját ne abrakolja oly erősen sem irigység, sem gyűlölség, sem pedig fitogtathatnámsággal, mert lám — veszi észre? — már is böszülten elragadta. Olyankor aztán nem csoda, ha az embernek káprázik a szeme s megfordítva látja a dolgokat.

Kár, hogy nem ismertette meg magát, hogy legalább tudnók: kihez van szerencsénk. Azt mondja, hogy nem régiben itt járt, barátait látogatta meg. Itt? barátait?! . . a hol mindeuki „áskálódo, húzalkodó, gyanusító, szemrehányó!“ Hogy-hogy? . . Ebből még kevésbé tudok eligazodni. Egyébiránt jó, hogy annyiban is esmeretessé tette becses személyiségét burkolódzó aláírásában, hogy egy székely, mert különben szentül hittem volna, hogy: egy tót.

Dali Ádám,
unitárius pap.

PÜSPÖKI LÁTOGATÁS A MAROSKÖRI UNITÁRIUS EKKLÉZSIÁKBAN.

A marosköri unitarius ekklézsiáknak nagy és szép napjai valának oct. hóban. Főt. Ferencz József püspök ur főpásztori látogatáson volt körünkben. Már jövetelének hire felvillanyozta a kodélyeket. A népben nagy érdekltség támadott s várva-várta a percet, melyben országos hírű, apostoli szellemű főpásztort a maga körében tisztelheti és az üdv igéit ékesszóló ajkairól hallgathatja. A művelt értelmiség pedig épen megtett mindent, hogy a kitünő püspöki férfiú méltó fogadtásban részesüljön. És az érdeklődés kiterjedt nemcsak az unitáriusokra, hanem más vallásfelekezetűekre is. S a midőn a főt. püspök ur Németh István titkára kíséretében oct. 2-án Marosvásárhelyre megérkezett, leírhatlan örömmel és lelkesedéssel lön üdvözölve. Az indóháznál Ajtai Mihály, a város derék polgármestere fogadta, nagyszámu diszes közönség jelenlétében, mely szívélyes fogadtatás a város részéről a főt. urat igen

meghatotta és meleg szavakban adott kifejezést így keltett érzelmeinek, kiemelve, hogy mint egyházi férfi — hitelve szerint — az egyszerűség embere és nem kívánja a külső jelek kitüntető nyilvánulását, mindazonáltal az ünnepélyes fogadtatást úgy hivatalára, mint személyére nézve a legnagyobb mértékben megtisztelőnek tartja. Az indóházról magán és bérkocsik hosszú során kísérté be a közönség a főt. urat szállására, Derzsi János körü felügyelő gondnok házához. Itt és a városházán tiszteletére nemzeti zászló volt kinttűzve. Megérkezése után mindjárt az egyh. kör és az ekklezsia nevében Filep Albert, tanfelügyelő és körü gondnok vezetése alatt egy küldöttség üdvözölte, aztán Vas Tamás ref. lelkész és Vályi Károly a ref. ekkla gondnoka tisztelegtek többek kíséretében a püspök urnál, felajánlva egyszersmind az ekkla határozatából bármelyik templomukat, a másnap, vasárnap tartandó istenitiszteletre, minthogy az unitárius imola kevés embert fogadhat be. A főt. ur megható szavakban köszönte meg a testvér ref. hitközség előzékeny szivességét, fennhagyva a feleletet a szives ajánlat elfogadására nézve addig, míg unitárius híveivel e tárgyban szót válthat. A nap folytán dr. Antal László az ev. ref. egyház érdemekben megöszült főgondnoka tisztelgő látogatását évén, megújította a Vas Tamás lelkész és Vályi Károly által tett szives ajánlatot, s a hittestvéri szeretet ez ellenállhatlan nyilatkozatai után el lön határozva, hogy ünnepélyes istenitiszteletünket a Szent Miklós utcai templomban tartjuk meg.

A főt. ur még azon napon a Pály Mihály urnál tartott ebéd után, a m.-szenktirályi társ-ekklába rándult ki, több híve kíséretében, hol a vizsgálatot megejtván, estvére ismét Vásárhelyre tért vissza.

Oct. 3-án reggel 8 óraker a tisztelt és szeretett főpásztor a helyi unitárius egyház tagjait gyűlésre hivta össze az unitárius imolába. Egyházunk ügyei megvizsgálatván, püspökünk megelégedését fejezte ki azok állapota fölött. Nem lesz érdektelen megemlíteni, hogy kis egyházunk vagyona áll egy házból, mely 545 frtot jövedelmez és 8979 frt 35 krból. *)

10 óraker a püspök ur gyülekezetével az ev. reformatusok nevezett templomába vonult. A csinosan díszített és meglehetősen tágas templom a különböző felekezetű hívekből egészen megtelt. Könyörgést és beszédet Rédigér Géza szabédi lelkész tartott a tökéleteség ismertető jegyeiről Filipp. 3, 12. alapján. „Nemhogy immár elértem volna a czélt, vagy hogy immár tökéletes volnék, hanem igyekezem, hogy elérjem.“ A költői hasonlatokban gazdag, jeles beszéd jó benyomást tett a hallgatóságra s szónok részére elismerést vívott ki.

Erre a püspök ur a legfeszültebb figyelem közt a szószékre lépve, megeređt ajkairól az apostoli beszéd, mely elhatott a szívek legbensőbb rejtekeig. s a hit és szeretet eszméit ihletten és meggyőzőleg fejtegetve ellenállhatlanul hódított a keresztény vallásos érületnek. Apostoli diadal volt az, melyet a jelenvoltak lelkei fölött nyert. Szépen emlékezett meg végül a ref. egyház szeretetteljes eljárásáról, melyre valamint az összes jelenvoltakra és a város minden lakóira Isten áldását kérte.

*) Áldás Dániel Elek emlékezetén, a kié az érdem, hogy a m.-vásárhelyi unitar. hitközségnek e szép összegre növekedett alaptőkéjét megkezdette.

Végre Kelemen Albert a m.-szentkirály-vásárhelyi társekkék lelkesze mondott igen szép urvacsorai beszédet. Megható, ritka szép jelenet volt a t. ref. két lelkésznek és több ref. atyafiaknak az urvacsorában részvétele. Más idők, más emberek!

Istenisztelet után ismét többen tettek látogatást a főt. urnál, köztük Kovács Ferencz apát és főesperes.

Délután 2 óraker a Transylvania disztermébe kísérték a püspök urat a körü felügyelő gondnokok, hol mintegy 60 személyre való disz-ebéd volt rendezve, melyben M.-Vásárhely legérdemesebb polgárai vettek részt, jeléül a különféle felekezetek közti rokonszenvnek és barátságos magatartásnak. Az izletes ebédet szép toasztok fűszereztek. Fel lettek köszöntve a király, a haza, a püspök és egyház, sok nemes eszme és több jelenlevő kitünő egyéniség. Legérdemesebb volt Gálfy Sándor afia köszöntője, mely abban állott, hogy a Marosvásárhelyt székelendő unitárius pap jövedelmének emelésére 100 forint alaptökét ajánlott fel. Példáját követték: Szöllösy Sámuel ev. ref. lelkes polgártársunk 50 frttal, Dájbukáth János r. kath. 25 frttal, Deák Lajos ev. ref. 10 frttal, Bothár Ferencz 10 frttal és Biás István afia 100 frttal és egy ezüst urvacso-rai serleggel.

Oct. 4-én ismét gyűlés tartatott, melyben több üdvös határozatok hoztattak és ez alkalommal a disz-ebéden tett kegyes adományok mellett bejelentetett még Szabó Márton afia adománya: egy gyönyörű szószék-takaró.

Az öröm és szeretet ily tettekben nyilvánult!

Ebédre f. gondnok Filep Albert ur vendégszerető házához volt a főt. ur hivatalos.

Marosvásárhelyi kicsiny egyházunknak és Marosvásárhely érdemes, lelkes közönségének e püspöki látogatás emlékezetes, feledhetlen ünnepek marad.

M.-Vásárhelyről délutáni 5 óraker több hivei a város határáig kísérvén, további körútjára indult a főt. ur Csókfalva felé, u'jába ejtve Vaját, körü felügyelő gondnok Filep Albert, Kelemen Albert körü jegyző s Györfi Sándor körü igazgató, mint vizsgálószéki tagok kíséretében, kik egész útjában állandó kísérei voltak, s Vajában Filep Kúlmán ur vendégszerető házánál megszállva s fogatával Csókfalvát megjárván, s nála két éji kényelmes pihenés után, az ákosfalvi leányegyházon átatavza és megtekintvén, október 6-án délelőtt 10 órára Szent-Gericzére ért. Innen aztán körútját Szent-Lászlón, Nyomát, Gálfalva, Szentháromság, Ny.-Szentmárton, Vadad, Iszló, Kőal, Iklandon át, mindenütt tek. Nagy Dénes ny.-szentlászlói nagybirtokos és hitrokon díszes négyes fogatán folytatta tovább útját.

Október 16-án estére megérkezett Vásárhelyre, ismét Derzsi János ur házához szállva, hol egy napi pihenőt tartva, részt vett a 17-diki Bem-szobor leleplezési ünnepélyen is.

Október 18-án tovább folytatta körútját Szabédra, melylyel maros-körü látogatása véget ért. Az itteni derék lelkész Rédigér Géza azal tette emlekezetessé o látogatás végét, hogy Ferencz József püspök nevére alapítványt tett szegény tanulók számára.

Tek. Nagy Dénes urnál a Nyárádmenti ekkleziák vizsgálata folytán, a püspök ur szíves vendégszeretetben részesült több napon át, hol a terhes munkálkodásban kifáradva ujjabb meg ujjabb üdülést talált. Ily szivélyes fogadtatásban részesült a püspök ur kíséretével együtt okt. 14-én Iszlóban és Komáromi Anna Inagsági házánál is. Valamint Kaalban is két napon át tek. Nagy Gábor ur nagybirtokos és hitrokonunk vendégszerető házánál. De általában a nép részéről is mindenütt igaz, őszinte tisztelet, szeretet nyilvánult a tett elfogadásoknál. — Egyik községtől a másikig lovas bandériumok s nagy közönség kísérte a szeretett főpásztort s adta át ujjabb küldöttségnek. Diadal-kapuk alatt vonult a kösségekbe. Helyi lelkészek, népszónokok hangot adva az örömmek és szerencsének, üdvözölték, mire püspök ur mindenütt nyájas, leereszkedő, varázshatalmu beszéddel válaszolt. Mindenütt fehérbe öltözött virágkoszorus leánykák üdvözölték, bokkrétákat, koszorukat adva át, mely gyöngéd szeretet nyilvánulására adott válasza különösen szivrehatók voltak.

Nagy hatást tett e püspöki látogatás mindenütt mind a vallásos erkölcsi életre, mind a külső, jó rendre és ékességre nézve. Őt hallva, különösen érezték az ige ellenállhatatlan erejét, a szeretet hatalmát, melyet ő hirdetett s szívünkbe csepegtetett kinu a határon, a község utczáin s benn az Urnak házában. Igazán üdvözölhették: **Á l d o t t a k i j ö t t a z U r n a k n e v é b e n.**

Roppant sok munkát végzett két hét alatt. Nem is számítva a 40 — 50 számra menő kisebb-nagyobb üdvözlöteket, mintegy 15 nagyobb beszédet tartott az anya- és leányekkel, templomaiban, mert minden kis leányekkleziát meglátogatott s mint jó gazda, minden javait, épületeit személyesen gondosan megtekintette. Általában minden szokott közönséges ügyet gondosan számbavett, elintézt, melyekről egy más alkalommal lesz alkalmunk megemlékezni.

Jóllehet a főt, püspök ur, általában örömet és megnyugvását nyilvánította a tapasztalt vallási és erkölcsi élet nyilvánulásán, a buzgóság, ékesség és jó rend felett, mely ekkleziánkban uralkodik; mindazonáltal az ő nyomdokain mindenütt azon remény kél, hogy a szeretet evangéliomának általa lett hirdetése, üdvös utasításai és intézkedései következtében a hitbeni erősödés, az erkölcsökben nemesedés, a hánykodott keblekben megnyugvás és az anyagi javakban emelkedés következik be, többről-többre, nyereségről-nyereségre haladván.

Valóban f. évi október 2-tól 19-ig egy régi közohajtásunk, reményünk telt be püspökünk látogatásával. Köszönet érte a szeretve tisztelt főpásztornak, hála, dicséret Istennek, hogy ez örömet megérnünk engedte. Adjon Isten ily örömet a többi egyházköröknek is!

Nem hagyhatom említettlen köri felügyelő gondnok mlgos Filep Albert ur azon páratlan áldozatát, mely szerint a főt, püspök urat hosszas utjában mindenütt nem csak kísérte s kedélyes társalgásával enyhítette főpásztori gondjait, de hűséges segítséggel és kitartással közremunkált igen sok fontos ügy elintézésénél. Adjon Isten kicsiny egyházainknak sok ilyen buzgó tagot!